

til det øvrige Folk, som om det var ham ligegyldigt, om der bestod et Danmark eller ikke, om han var dansk eller tyst eller hvilken-somhelst anden Smaaamand. Naar vi kjæmpe for Landets kraftige Forsvar og for saa længe som muligt at kunne opretholde Danmarks Liv, saa kjæmpe vi for den danske Smaaamand saa vel som for enhver anden Dansk. Og jeg vil bede det ærede Medlem om at se, hvorledes Smaaamanden i Slesvig har det. Han vil da se, at det Liv med alle de Goder, som kunne bydes dem paa Fattiglobgivningens og alle andre Omraader, enhver Almisse, der kan blive givet dem, regnes for Intet imod Tabet af den nationale Selvstændighed. Det er ganske vist, at hvad det ærede Medlem kalder Maal og Midler, er ikke det Samme, som hvad vi kalde saaledes, vi have andre Maal og andre Midler end det ærede Medlem. Det ærede Medlems Selvopgivelse i national Henseende og Velværepolitik, hvis man kan kalde den saaledes, er ganske vist ikke vort Maal. Vi ønske saa lykkelige Betingelser som muligt for alle Landets Indbyggere, ogsaa for Smaaamanden, og der er fra vor Side givet mangfoldige Vidnesbyrd derom. Den danske Bondestand, som tidligere blev kaldet Smaaamand, i det Mindste i Sammenligning med de fleste andre Samsundsklasser her i Landet, vil ikke kunne sige Andet, end at der fra de andre Samsundsklassers Side i de sidste Decennier og de sidste Par Menneſtealdrer er gjort uhyre Meget for at gøre ham Livet behageligt, saa behageligt, at han maatte samtidig er bleven mindre behagelig mod de andre Samsundsklasser. Men samtidig staar Hævdelsen af vor Nationalitet som vort største Maal. Een Ting vil jeg give det ærede Medlem fra Ribe Ret i, og det er, at den almindelige Værnepligt og Kjøbenhavns Befæstning høre sammen. Jeg er det ærede Medlem fra Ribe og det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valgkreds (Kjær) og flere ærede Medlemmer taknemlig for den Oprigtighed, de undertiden vise i denne Henseende, hellere end at komme med disse taagede Talemaader om at værgе vort Land og om, at vi skulle Alle gøre vor Værnepligt o. s. v., uden at der tænkes noget Videre ved det. Den Slags Udtalelser gjøre meget mere Skade end i hvert Fald den Art Udtalelser, de komme med. Det er fuldstændig rigtigt, at den almindelige Værnepligt og Kjøbenhavns Befæstning høre sammen som to Tvilling søstre, thi der er ingen Mening i at udruste saa mange Tropper, som vi have, og indøve dem paa den Maade, som vi gjøre, i et halvt Aars Tid, og saa sige: Vi kunne møde paa ethvert Punkt paa Kysten og jage

Fjenden af Landet eller anden saadan Sladder, kan jeg gjerne sige, i militær Henseende. Det Gælte, der kan ske i militær Henseende med en saadan Hær som vor, er Forsvaret af vort faarbareste og vigtigste Punkt, men det er ogsaa en betydelig Opgave, og under andre Omstændigheder, naar det er mindre Korps'er, som angribe vore Kyster, vil den ogsaa kunne yde god Tjeneste der ligesom ved andre Opgaver af lignende Art; men i Virkeligheden, hvad enten vi have en Flaade eller ikke nogen Flaade til at forsvare vore Kyster, kan hverken Hæren eller Flaaden gjøre det. Men Kjøbenhavn, som er et strategisk Punkt af Vigtighed, kunne vi hæbde med den Styrke, vi have. Jeg skal slutte med den Bemærkning til det ærede Medlem for Aalborg Amts 3die Valgkreds (S. Pedersen), at hans Udtalelser laa saa langt under Niveauet, at der overhovedet ikke kan svares paa dem. Jeg skal indskrænke mig til med eet Ord at kalde dem foragtelige.

Formanden (Høgskro): Det er en Betegnelse, som paa ingen Maade kan tillædes her i Salen.

Klein: Det ærede Medlem, som nu først vendte sig imod det ærede Medlem fra Langeland (Brandes), udtalte sig i sit forrige Foredrag ogsaa imod mig, og han gjorde det paa en saadan Maade, at det forekommer mig, at jeg ikke godt kan tie stille dertil. Han indledede sit Foredrag med at sige, i Følge Rigsdagstidenden, at jeg havde spøget med den Sag. (Sag: Det er en Trykfeil). Jeg forudsætter ogsaa, at det er en Trykfeil, naar der staar i Rigsdagstidenden, at jeg havde talt „i en spøgende Form," at det skulde hedde: „i en spørgende Form." Det glæder mig at faae det bekræftet, saa bortfalder dette. Det ærede Medlem udtalte sig imidlertid paa en Maade, som jeg ogsaa vilde ønske, var en Trykfeil eller i alt Fald en Fortalelse fra det ærede Medlems Side; thi jeg negter jo ikke, at det gjør mig ondt, at det ærede Medlem, der vistnok er enig med mig i, at man fremfor Alt skulde søge at holde paa den gode Tone i Tale og Diskussion her i Salen, har villet betjene sig af de Udtryk, der findes i Rigsdagstidenden, og jeg antager for mit Vedkommende, at jeg aldrig nogensinde har givet ham Berettigelse til at udiale sig paa den Maade, som han efter Rigsdagstidenden har gjort lige overfor mig. Det ærede Medlem har sagt: „Jeg kan ikke forstaa, hvorfor det ærede Medlem i et saa langt Foredrag søgte at anstille sig ganske